

Суми залишаються у лідерах з організації бюджетного процесу

Створено: 01 березня 2018 Перегляди: 41

Суми посіли перше місце у рейтингу прийняття місцевих бюджетів 2018 року.

Такий моніторинг експерти Громадянського партнерства «За прозорі місцеві бюджети» здійснили у 27 містах України, включаючи всі обласні центри та Київ.

Для проведення дослідження було визначено низку критеріїв, зокрема:

- анонсування засідання бюджетної комісії, на якому відбувалося обговорення бюджету;
- проведення консультацій з громадськістю щодо проекту рішення про бюджет;
- дотримання термінів затвердження бюджету на 2018 рік;
- дотримання термінів оприлюднення проекту рішення про міський бюджет перед розглядом на сесії міської ради та повнота оприлюднення документу;
- доступність стенограм (аудіо/відеозапису) пленарного засідання сесії, на якій було прийнято рішення про бюджет;
- дотримання термінів проведення «бюджетних слухань» (консультацій з громадянами);
- оприлюднення звітів з інформацією про враховані /не враховані пропозиції громадян до проекту рішення про бюджет.

За підсумком моніторингу Суми отримали найвищий серед міст показник – 19,6 балів (93%), що відповідає високому рівню прозорості, участі та дотримання вимог законодавства у формуванні бюджету на 2018 рік. Друге місце – у Чернівців з 18 балами (86%), третє – у Одесі з 17 балами (81%).

Нагадаємо, що обласний центр було визнано лідером і у минулорічному подібному рейтингу.

«Я дотримуюсь тієї думки, що громада як власник бюджету має впливати на його формування. Саме тому громадські активісти, члени громадських комісій та інші сумчани є учасниками бюджетного процесу нарівні з владою», – зазначив міський голова Олександр ЛИСЕНКО.

Додамо, що дніми експерти Громадського Партнерства «За прозорі місцеві бюджети!» оголосили про початок оцінки рівня прозорості всіх стадій бюджетного процесу в усіх містах-обласніх центрах. На її основі буде сформовано Індекс прозорості місцевих бюджетів, який представлять восени цього року. За результатами оцінки для всіх міських рад будуть підготовлені та передані рекомендації з підвищення рівня прозорості бюджетного процесу.

Бюджетний процес 2018: регіональний вимір

06 лютого, 12:39

Партнерство моніторинг бюджет 2018

В жодному з обласних центрів України процес прийняття бюджету на 2018 рік не був організований на відповідному рівні та мав різні за своєю значимістю недоліки. Найкритичнішою ситуацією виявилась в Запоріжжі, Черкасах та Харкові.

До таких висновків дійшли експерти Громадського Партнерства "За прозорі місцеві бюджети!", які провели моніторинг процесу прийняття місцевих бюджетів на 2018 рік в 27 містах України, включаючи усі обласні центри та м. Київ.

ЗАГАЛЬНИЙ РЕЙТИНГ

Так, в Запоріжжі були порушені терміни оприлюднення проекту бюджету на 2018 рік, не було публічного анонсування й не оприлюднено стенограм або аудіо- чи відеозаписів засідань профільних депутатських комісій й сесій міських рад, на яких розглядався та затверджувався проект бюджету й не було проведено громадських обговорень міських кошторисів на 2018 рік з городянами.

АНОНСУВАННЯ ЗАСІДАННЯ БЮДЖЕТНОЇ КОМІСІЇ, НА ЯКОМУ ВІДБУВАЛОСЬ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЕКТУ РІШЕННЯ ПРО БЮДЖЕТ

В Черкасах на додачу до таких самих недоліків ще й порушені терміни прийняття бюджету. Відповідна сесія міської ради відбулась тільки 29 січня 2018 року.

Але, мабуть, **найгірша ситуація склалась в Харкові**, де, всупереч чітким вимогам законодавства, взагалі не був оприлюднений проект бюджету на сайті міської ради, немає в публічному доступі й підтвердження того, що він обговорювався на засіданні профільної депутатської комісії, харківська міська влада не вважає за потрібне проводити громадські "бюджетні" слухання та Харків'яни традиційно обмежені в доступі на засідання сесій, де приймався бюджет.

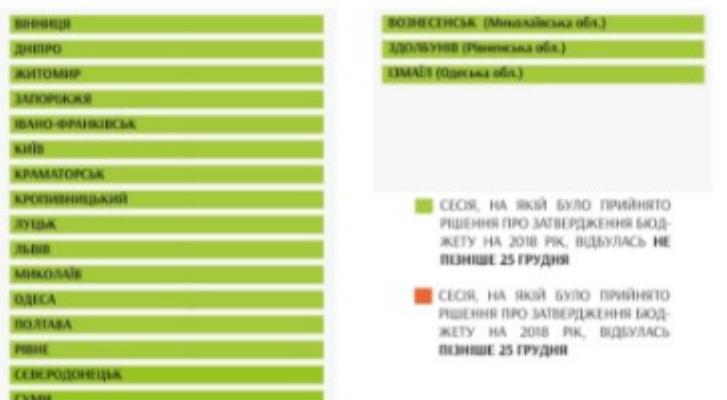
Отже, згідно з результатам моніторингу, **бюджетний процес на місцевому рівні має цілу низку недоліків**: не оприлюднення проектів рішення про бюджет чи недотримання термінів та повноти оприлюднення, недотримання термінів затвердження бюджету, передбачених законодавством, обмеження доступу громадян на сесії місцевих рад та небажання органів влади проводити консультації з громадянами щодо проектів бюджетів.

ПРОВЕДЕННЯ КОНСУЛЬТАЦІЙ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ЩОДО ПРОЕКТУ РІШЕНЬ ПРО БЮДЖЕТ

Щодо інших висновків. Попри незалежність прийняття місцевих бюджетів від державного, та зазначений чіткий термін в ст. 77 Бюджетного кодексу, станом на 25 грудня Хмельницький та Черкаси все ще не мали прийнятих бюджетів на 2018 рік, при чому в Хмельницькому, здається, це стандартна ситуація, адже бюджет-2017 в цьому місті також був прийнятий із запізненням.

ДОТРИМАННЯ ТЕРМІНІВ ЗАТВЕРДЖЕННЯ БЮДЖЕТУ НА 2018 РІК

Попри чітку вимогу чинного законодавства, що кваліфікує рішення про бюджет як нормативно-правовий акт та поширення на нього норми про оприлюднення за 20 робочих днів до дати розгляду з метою прийняття, цієї норми дотрималися лише 13 міст.

В Києві, Вінниці, Житомирі, Запоріжжі, Івано-Франківську, Краматорську, Луцьку, Львові, Полтаві, Рівному, Сєверодонецьку, Тернополі, Чернігові міські ради оприлюднили проект рішення менш як за 20 днів. Взагалі не був оприлюднений проект бюджету у Харкові.

ДОТРИМАННЯ ТЕРМІНІВ ОПРИЛЮДНЕННЯ ПРОЕКТУ РІШЕННЯ ПРО МІСЬКИЙ БЮДЖЕТ ПЕРЕД РОЗГЛЯДОМ НА СЕСІЇ МІСЬКОЇ РАДИ

■ ПРОЕКТ РІШЕННЯ ОПРИЛЮДНЕНО
ЗА 20 ДНІВ ДО РОЗГЛЯДУ НА СЕСІЇ
МІСЬКОЇ РАДИ

■ ПРОЕКТ РІШЕННЯ ОПРИЛЮДНЕНО
МЕНШЕ НІЖ ЗА 20 ДНІВ ДО РОЗГЛЯДУ
НА СЕСІЇ АБО ВЗАГАЛІ НЕ ОПРИЛЮДНЕНО

В рамках дослідження оцінювалося також **повнота оприлюднення проекту рішення про бюджет**. Аналіз всіх оприлюднених місцевих бюджетів показав існування питань до дотримання вимог статті 76 Бюджетного кодексу. У 12 проаналізованих бюджетах виявлена відсутність одного або декількох документів із зазначеного нижче переліку:

- пояснювальна записка;
- пояснення головних розпорядників бюджетних коштів до проекту відповідного бюджету (подаються комісії з питань бюджету відповідної місцевої ради);
- прогноз місцевого бюджету на наступні за плановим два бюджетні періоди, підготовлений відповідно до **статті 21 Бюджетного кодексу України**;
- перелік інвестиційних програм (проектів) на плановий бюджетний період та наступні за плановим два бюджетні періоди;
- інформація про хід виконання відповідного бюджету у поточному бюджетному періоді.

Дещо покращилася, порівняно з минулорічним моніторингом ситуація з доступом до **стенограм або аудіо/відеозаписів сесійних засідань**, на яких розглядались та затверджувались міські бюджети. Якщо минулого року далеко не в усіх містах цю інформацію можна було отримати навіть за запитом, то зараз тільки в **6 містах** (Вінниця, Івано-Франківськ, Запоріжжя, Тернопіль, Харків та Черкаси) цю інформацію не публікують на сайті.

ДОСТУПНІСТЬ СТЕНОГРАМ (АБО АУДІО/ВІДЕОЗАПИСУ) ПЛЕНАРНОГО ЗАСІДАННЯ СЕСІЇ, НА ЯКІЙ БУЛО ПРИЙНЯТО РІШЕННЯ ПРО БЮДЖЕТ

Показово, що можливість вільної участі громадян у сесії місцевої ради є у 23 містах, що були охоплені моніторингом. І лише у Дніпрі, Одесі та Харкові відсутня можливість безперешкодного доступу громадян до участі у пленарних засіданнях.

Найгірша ситуація зафіксована в частині проведення органами влади консультацій із громадянами ("бюджетних слухань") щодо проекту рішення про бюджет після його оприлюднення, що є важливою практикою залучення громадян до підготовки головного фінансового документу. Так в 17 містах такі консультації з громадянами взагалі не проводились: Київ, Дніпро, Житомир, Запоріжжя, Івано-Франківськ, Кропивницький, Львів, Миколаїв, Одеса, Полтава, Рівне, Ужгород, Харків, Черкаси, Чернігів, Здолбунів, Ізмаїл.

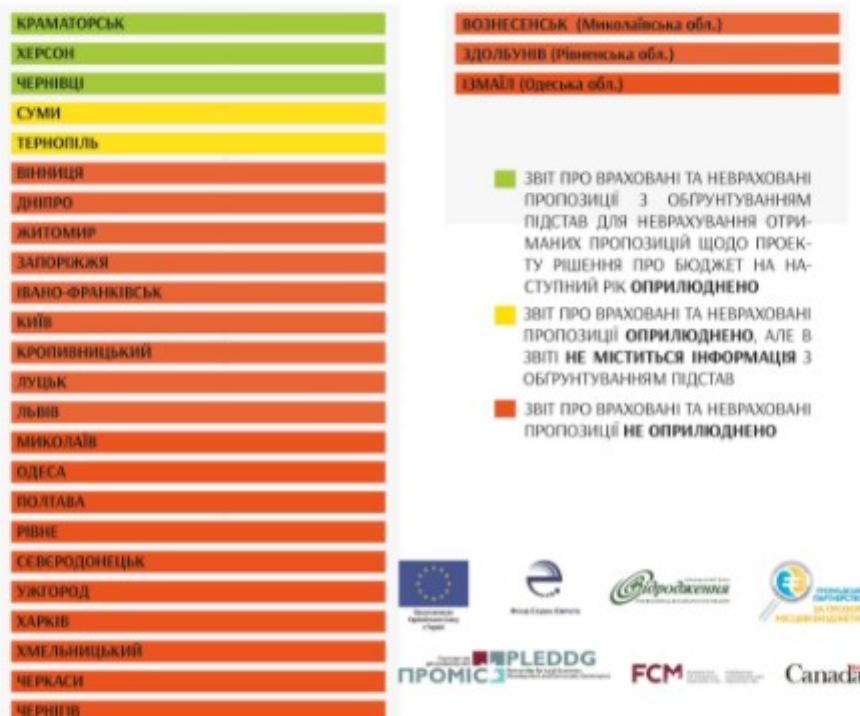
ДОТРИМАННЯ ТЕРМІНІВ ПРОВЕДЕННЯ "БЮДЖЕТНИХ СЛУХАНЬ"

Ще гіршою є ситуація із заходами, які б мали забезпечити довіру до результатів консультацій та дієвий зворотній зв'язок із громадянами, які взяли участь у консультаціях щодо проекту бюджету. На жаль, результати моніторингу доводять, що навіть якщо орган влади провів консультації з громадянами, то доля наданих громадянами пропозицій здебільшого є невідомою.

Так, лише в 5 містах (Краматорськ, Суми, Тернопіль, Херсон та Чернівці) було оприлюднено звіти про результати проведення консультацій із громадянами щодо проекту рішення про бюджет. Ще в 5 містах (Вінниці, Луцьку, Сєвєродонецьку та Хмельницькому, Здолбунові) були проведені в тому чи іншому форматі консультації, але не оприлюднено звітів за їх підсумками.

ОПРИЛЮДНЕННЯ ЗВІТУ З ІНФОРМАЦІЄЮ ПРО ВРАХОВАНІ ТА НЕВРАХОВАНІ ПРОПОЗИЦІЇ ГРОМАДЯН ДО ПРОЕКТУ РІШЕННЯ ПРО БЮДЖЕТ

Безперечно, така практика не може сприяти формуванню довіри до консультацій з боку громадян, які можуть вважати, що їх участю просто маніпулюють для легітимації рішення. Зрештою це підриває бажання громадян в подальшому брати участь у подібних консультаціях.

Протягом найближчих місяців експерти Громадського Партнерства "За прозорі місцеві бюджети!" проведуть повну оцінку рівня прозорості всіх стадій бюджетного процесу в усіх містах-обласних центрах та сформують на її основі Індекс прозорості місцевих бюджетів, який буде представлено восени цього року. Також, за результатами оцінки, для всіх міських рад будуть підготовлені та передані рекомендації з підвищення рівня прозорості бюджетного процесу.

Результати моніторингу процесу прийняття місцевих бюджетів на 2016 та 2017 роки.

Європейський Союз
в Україні

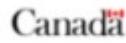
Фонд Східна Європа

Відродження
Ініціатива відновлення та розвитку

Громадське
партнерство
за прозорі
місцеві бюджети

Моніторинг проведено експертами [Громадського Партнерства "За прозорі місцеві бюджети!"](#) за фінансової підтримки Міжнародного Фонду "Відродження" та Проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект PROMIS), який впроваджує Федерация канадських муніципалітетів за фінансової підтримки Уряду Канади, та Європейського Союзу з використанням Методології оцінки прозорості місцевих бюджетів, яка створена Фондом Східна Європа спільно з Громадським партнерством «За прозорі місцеві бюджети!» в партнерстві з Асоціацією міст України в рамках ініціативи «Публічні бюджети від А до Я: Інформування, активізація та запущення громадянського суспільства» за підтримки Європейського Союзу.

Точка зору, відображенна у цьому прес-релізі, є винятковою відповідальністю авторів і може не співпадати з точкою зору Міжнародного Фонду "Відродження", Фонду Східна Європа, Проекту PROMIS, Федерациї канадських муніципалітетів, Уряду Канади та Європейського Союзу.